

tr. ř. Dle toho, co uvedeno, jest rozsudek v příčině obžalovaného G-a ve v š e c h bodech, o něž se sprostňující výrok opírá, otřesen a tím nabývá ovšem významu i výtka zmatečnosti podle §u 281 čís. 5 tr. ř. z důvodu, že nalézací soud opomenul v rozsudku ohledně tohoto obžalovaného vůbec zjišťovati skutkový stav, o něž se obžaloba opírá. V příčině obžalovaného B-y, kde zjištění rozsudku, že neměl úmyslu, by závadný snad obsah kufříku v případě jeho vyzvednutí před vrchností byl zatajován, nebylo s úspěchem napadáno, přichází ovšem k platnosti to, co na počátku důvodů o zmatečnosti rozsudku pro nezjištění skutkového podkladu bylo uvedeno. Pokud byla nadhozena otázka, jak dalece je tu míti zření k ustanovení §u 9 adv. řádu, netřeba se jí obírat, ježto nebyla vůbec vznesena obžaloba, že obžalovaní opomněli učiniti oznámení, nýbrž inkrimována toliko kladná činnost obžalovaných, totiž zatajení pŕtahů zločinu podle §u 214 tr. zák. Poukazuje-li se na to, že předložení úschovného lístku v nádražní šatně bylo, nebyl-li předkladatel s to udati heslo, na něž zavazadlo mělo býti vyzvednuto, zcela nezpŕsobilým prostředkem, kufříku se zmocniti, rozsudek nic podobného nezjistil a nevyloučil možnost, že by kufřík mohl býti vyzvednut osobou jinak důvěryhodnou za určitých předpokladů i bez hesla anebo z něho alespoň pod nějakou záminkou závadný obsah mohl býti odstraněn. Není tu proto podkladu pro tvrzení, že šlo o prostředek absolutně nezpŕsobilý.

Čís. 2278.

Trestání válečné lichvy (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).

Skutková podstata přečinu podle §u 13 zákona nevyžaduje ani zisku (možnosti zisku) ani ziskuchtivého úmyslu pachatelova; nezáleží na ceně zboží, ani jaký konečný účel pachatel sledoval.

Veřejný zájem nevyžaduje výkonu trestu (článek I. čís. 3 odstavec třetí zákona ze dne 25. dubna 1924, čís. 80 sb. z. a n.), byl-li v době, kdy je zboží dostatek, odepřen prodej malé části potravin (§ 13 zákona).

(Rozh. ze dne 6. února 1926, Zm I 758/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalované do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 12. září 1925, pokud jím byla stěžovatelka uznána vinnou přečinem podle §u 13 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., vyhověl však v zasedání neveřejném odvolání obžalované co do nepřiznání podmíněného odsouzení a dotyčný rozsudkový výrok změnil v ten rozum, že se obžalované podle §§ů 1 a 3 zákona ze dne 17. října 1919, čís. 562 sb. z. a n. povoluje podmíněný odklad výkonu trestu a že se zkušební doba stanoví na jeden rok. Podle článku I. čís. 3 odstavec čtvrtý zákona ze dne 25. dubna 1924, čís. 80 sb. z. a n. jest však obžalovaná povinna, zaplatiti přisouzený jí trest na penězích.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost, která uplatňuje pouze důvody zmatečnosti čís. 9 a) §u 281 tr. ř., že odsouzení obžalované pro přečin podle §u 13 lich. zák. jest právně pochybené proto, že prý zjištěné v rozsudku jednání stě-žovatelčino nenaplnuje ani objektivně ani subjektivně skutkové podstaty tohoto přečinu. Podle náhledu zmateční stížnosti lze mluvit o odepření prodeje předmětu potřeby ve smyslu onoho trestního ustanovení jen tenkrát, jde-li o předmět značnější ceny, při němž jest myslitelný nějaký patrnější majetkový prospěch. Nepatrné množství másla, které odepřela obžalovaná v souzeném případě prodati, není prý vůbec způsobitým předmětem přečinu. To prý vyplývá ze znění i ducha lichevního zákona, který prý chce ustanovením §u 13 chrániti spotřebitelstvo před zatajováním potravin se strany potravinářských obchodníků. Po subjektivní stránce jest prý třeba, by bylo zjištěno, že úmysl obžalované směřoval k zatajení předmětů nezbytné potřeby. Pro nedostatek obou předpokladů lze prý zjištěné jednání obžalované posuzovati nejvýše jako přestupek podle politických předpisů tržních nebo živnostenských. Zmateční stížnost jest neodůvodněna. Přečinu podle §u 13 lich. zák. se dopouští, kdo odepře prodej předmětu potřeby, nebude-li zároveň odebráno jiné zboží. Znění zákona je jasné a jeho intence nepochybná: Trestní ustanovení má za účel zabrániti snahám, směřujícím k tomu, by ti, kdož si přejí koupiti určitý předmět potřeby (nebo předměty potřeby určitého druhu) byli bez ohledu na svou potřebu nebo své přání nuceni odebrati ještě jiné zboží, jehož nepotřebují nebo si nepřejí a jehož se prodávající hledí zbaviti ať již pro nepatrný pravidelný odbyt nebo z jiných příčin. Zákon chce zřejmě chrániti spotřebitele proti nátlaku se strany obchodníků, kteří ve snaze, by zvýšili neb urychlili odbyt zboží, po němž jest poptávka slabá, nutí spotřebitele, by vydávali peněžní prostředky — následkem poválečných poměrů zpravidla nedostatečné — na věci zbytné na úkor statků nezbytných. Poněvadž zákaz §u 13 jest naprostý a ke skutkové podstatě tohoto přečinu se nevyhledává podle jasného doslovu a účelu zákona ani zisku (anebo aspoň možnosti zisku), ani ziskuchtivého úmyslu na straně pachatelově, kdežto na ceně zboží při tom vůbec nezáleží, jest objektivní skutková podstata podle §u 13 lich. zák. naplněna již tím, že rozsudek zjišťuje formálně bezvadně, že obžalovaná odepřela prodati dne 10. dubna 1925 Anně Š-ové máslo, nekoupí-li také vejce, jichž Š-ová nežádala a nepotřebovala. Ve směru subjektivním se vyhledává odepření prodeje, jak je v projednávaném případě rozsudek zjišťuje. Jaký další nebo konečný účel svým jednáním pachatelka sledovala, jest pro skutkovou podstatu §u 13 lhostejno. Nelze souhlasiti se zmateční stížností, že lichevní zákon chce trestním ustanovením §u 13 zabrániti zatajování poživatin, a že se k subjektivní podstatě přečinu §u 13 vyhledává úmysl zatajovati předměty nezbytné potřeby, neboť o zatajení zásob má lichevní zákon zvláštní předpisy v §u 12, částečně také v §u 11 odstavec třetí, kde jsou vytknuty samostatné trestní skutkové podstaty, které tu nepřicházejí v úvahu. Poněvadž v rozsudku zjištěné trestné jednání obžalované naplnuje — jak bylo již řečeno — objektivní a subjektivní skutkovou

podstatu trestného činu, prikázaného k potrestání soudům, netřeba uvažovati o tom, lze-li její čin kvalifikovati snad pouze jako přešupek policejní. Neodůvodněnou zmateční stížnost bylo proto zavrhnouti.

Odůvodněno jest však odvolání obžalované z výroku, jímž nebyl jí přiznán podmíněný odklad výkonu trestu. Nálezací soud odůvodnil tento svůj výrok tím, že veřejný zájem vyžaduje výkonu trestu a že je tudíž podmíněné odsouzení podle článku I. čís. 3 odstavec třetí zákona ze dne 25. dubna 1924, čís. 80 sb. z. a n. vyloučeno. Leč tomuto názoru nálezacího soudu nelze přisvědčiti. Jde o jediný trestný čin nepatrného rozsahu (odepření prodeje $\frac{1}{4}$ kg másla) spáchaný v dubnu 1925, v době, kdy byl na trzích a v obchodech dostatek potravin všeho druhu, takže nelze tvrditi, že čin obžalované ohrožoval řádné zásobování obyvatelstva nebo snad jen jedné domácnosti určitým předmětem potřeby. Nelze tedy míti za to, že trestným činem byl dotčen veřejný zájem a že tento veřejný zájem vyžaduje výkonu trestu. Zmíněné zákonné ustanovení nemá tu tedy místa. Uváží-li se pak, že obžalované při výměře trestu nic nepřitěžovalo, že jí polehčovala její dosavadní zachovalost, a že podle zprávy četnictva požívá dobré pověsti, lze zajisté důvodně míti za to, že obžalovaná povede nadále pořádný život a že tudíž výkonu trestu není potřebí. Bylo proto odvolání v tomto směru vyhověno a rozhodnuto, jak se stalo, při čemž se podotýká, že podle článku I. čís. 3 odstavec čtvrtý uvedeného zákona jest obžalovaná, která vedle trestu na svobodě byla odsouzena též k trestu peněžitému, povinna, i když odsouzení to jest podmíněné, zaplatiti trest na penězích.

Čís. 2279.

Skutková podstata zločinu podle řu 85 b) tr. zák. vyžaduje úmyslné (vědomě protiprávní) poškození cizího majetku a pachatelovo vědomí, že z něho může vzejíti nebezpečí tam naznačené.

S hlediska řu 87 tr. zák. jest třeba zjistiti úmyslné, t. j. vědomě protiprávní jednání (opomenutí) a pachatelovo vědomí, že z něho může vzejíti nebezpečí pro život, zdraví neb tělesnou bezpečnost třeba i jen jednoho člověka.

(Rozh. ze dne 6. února 1926, Zm II 484/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Brně ze dne 22. srpna 1925, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločiny veřejného násilí podle řřů 87 a 85 b) tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nálezacímu soudu, by jí znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost, ponechávajíc nedotknutým odsouzení obžalovaného pro přešupek podle řu 411 tr. zák., uplatňuje proti rozsudku, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným zločiny veřejného násilí podle